

Določanje velikosti podjetja: MSP in velika podjetja

1. Namen navodila

Navodilo se uporablja v procesu obravnave vlog in za preveritev statusa pred prvim črpanjem, v kolikor je upravičenost do sredstev pogojena s statusom MSP ali z velikostjo podjetja.

Evropska definicija MSP razvršča podjetja v tri kategorije: mikro, mala in srednje velika podjetja. Določitev temelji na štiristopenjskem postopku ter treh ključnih merilih: število zaposlenih, letni promet in letna bilančna vsota.

Opredelitev MSP je praktično orodje, s katerim se MSP lažje opredelijo, da lahko prejmejo celovito podporo EU in držav članic. Uporablja se pri vseh politikah, programih in ukrepih, ki jih Evropska komisija razvija in upravlja za MSP in za vse vrste državnih pomoči, za katere ni *ad hoc* smernic.

2. 1. korak - Ali ste podjetje?

Za podjetje se šteje vsak subjekt, ki opravlja **gospodarsko dejavnost**, ne glede na pravno obliko (npr. kmet, s.p., d.o.o., društvo z gospodarsko dejavnostjo). Za gospodarsko dejavnost se šteje vsaka prodaja blaga ali storitev po določeni ceni na trgu.

3. 2. korak - Preverite osnovna merila in pragove

- Obvezno merilo: Število zaposlenih (LDE – letne delovne enote)

Mikro podjetje ima manj kot 10 zaposlenih.

Malo podjetje ima manj kot 50 zaposlenih.

Srednje veliko podjetje ima manj kot 250 zaposlenih.

Veliko podjetje ima 250 ali več zaposlenih.

Število zaposlenih vključuje vse oblike dela (polni, delni, sezonski), ne vključuje pa pripravnikov in oseb na porodniškem/ starševskem dopustu.

- Finančni merili (izpolniti mora enega od dveh)

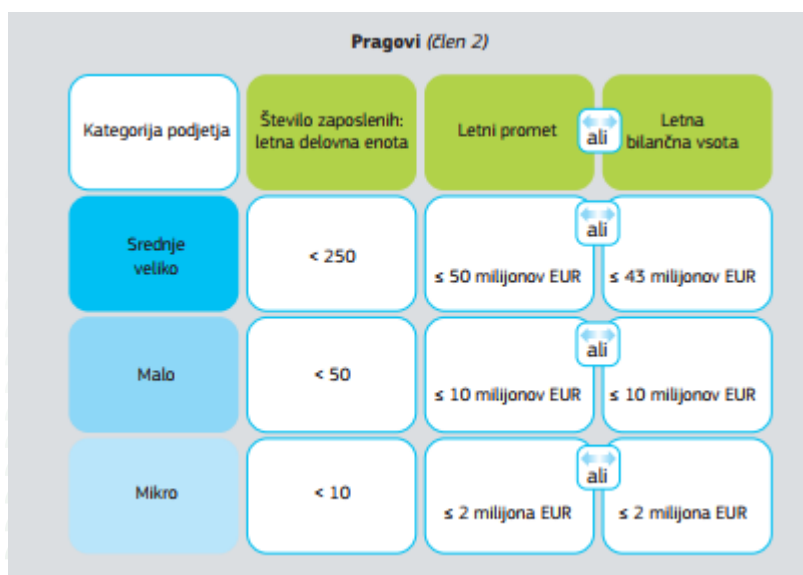
Mikro podjetje: letni promet ali letna bilančna vsota ne presega 2 mio €.

Malo podjetje: letni promet ali letna bilančna vsota ne presega 10 mio €.

Srednje veliko podjetje: letni promet ne presega 50 mio € ali letna bilančna vsota ne presega 43 mio €.

Veliko podjetje: letni promet presega 50 mio € ali letna bilančna vsota presega 43 mio €.

Podatki se vedno jemljejo iz zadnjih revidiranih letnih poročil.

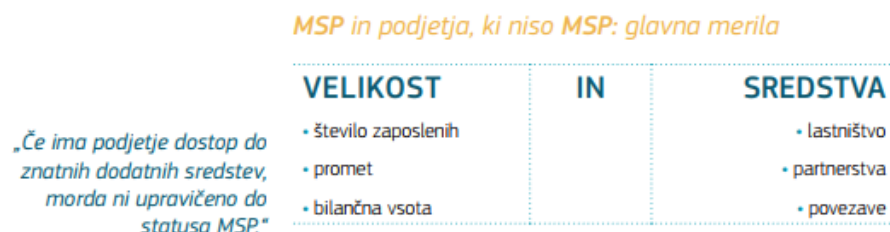


Slika 1: Pragovi za določitev MSP

Podrobna razlaga za **opredelitev velikosti kmeta** na osnovi osnovnih meril in pragov je v prilogi.

4. 3. korak – Ugotovite povezave z drugimi podjetji

Ugotovitev povezav je ključna, ker partnerstva in povezave vplivajo na izračun velikosti podjetja (glej sliko 2).



Slika 2: Poleg števila zaposlenih in finančnih meril, je potrebno preveriti tudi dostop do znatnih dodatnih sredstev (partnerstva in povezave)

- **Vrste razmerij**

Samostojno podjetje: Je popolnoma neodvisno in delež kapitala ali glasovalnih pravic samostojnega podjetja v drugih ali obratno je **nižji kot 25%**.

Samostojno podjetje ni povezano preko fizične osebe ali skupine fizičnih oseb, ki delujejo skupaj in so vključene v dejavnost podjetja ali del dejavnosti podjetja, na istem ali sosednjih trgih.¹

Za izračun velikosti se uporabijo podatki samostojnega podjetja.

V prilogi 2 tega navodila je podrobno razloženo, kako se preverja **povezanost preko ene ali več fizičnih oseb**.

Partnersko podjetje: Delež kapitala oz. glasovalnih pravic v drugem podjetju ali obratno je **najmanj 25 % in ne preseže 50%**.

Za izračun velikosti se k podatkom podjetja prišteje sorazmerni delež podatkov partnerjev.

Povezano podjetje: Povezana podjetja so tista, ki oblikujejo skupino prek neposrednega ali posrednega nadzora **večine** glasovalnih polic enega podjetja s strani drugega podjetja ali prek možnosti izvajanja prevladujočega vpliva na podjetje. Povezava prek lastništva s strani enega ali več posameznikov, ki delujejo skupaj se upošteva v primeru, da so podjetja dejavna na istih ali sosednjih trgih (glej sklic 1).

Za izračun velikosti se k podatkom podjetja prištejejo podatki povezanih podjetij.

V prilogi 3 je **infografika z naslovom Vodnik za opredelitev mikro, malih in srednje velikih podjetij**, ki prikazuje merila in pragove za kategorizacijo in vpliv lastniške strukture na izračun.

- **Primer javnega organa**

Podjetje ni MSP, **če** eden ali več **javnih organov** neposredno ali posredno poseduje ali nadzira, skupaj ali posamezno, **najmanj 25%** njegovega kapitala ali glasovalnih pravic.

- **Izjema od primera javnega organa**

Podjetje se šteje za **samostojno**, če posamezni delež enega ali več navedenih vlagateljev v posameznem podjetju **ne preseže 50 %**, če niso posamezno ali skupaj povezani s podjetjem, zajetim v oceni statusa MSP:

¹ Sosednji trgi so trgi, na katerih se proizvodi medsebojno dopolnjujejo ali spadajo v paleto proizvodov, ki jih običajno kupuje ista skupina kupcev za isto končno uporabo. Pri določitvi povezave preko fizične osebe ali skupine fizičnih oseb se upošteva tudi vertikalna razmerja v vrednostni verigi.

- javne investicijske družbe tveganega kapitala in poslovni angel,
- univerze in neprofitni raziskovalni centri,
- institucionalni vlagatelji, vključno z regionalnimi razvojnimi skladi in/ ali
- samostojni lokalni organi z letnim proračunom, nižjim od 10 mio € in z manj kot 5.000 prebivalci.

V prilogi 4 je **infografika** z naslovom **Udeležba javnih organov in partnerjev pri določanju statusa MSP**, ki prikazuje splošno pravilo udeležbe javnih organov, izjeme in primer povezanih javnih organov z vplivom na izračun.

- **Franšize**

Podjetji s franšizo nista nujno povezani, preveriti je potrebno določila posameznega sporazuma o franšizingu.

5. 4. korak – Izračunajte in preverite pragove

- **Samostojno podjetje**

Pri preverjanju pragov upoštevajte osnovna merila (št. zaposlenih in finančni merili) samostojnega podjetja.

- **Partnersko ali povezano podjetje**

Osnovnim merilom (št. zaposlenih in finančnim merilom) prištejte deleže partnerjev in/ ali 100% povezanih podjetij.

Pomembno je upoštevati: neposredna in posredna razmerja, horizontalne in vertikalne povezave in možne izjeme.

- **Posebno pravilo** (glej sliko 3)

Podjetje izgubi status MSP oziroma preide iz ene velikosti v drugo, če pragove presega dve zaporedni leti.

Kaj se zgodi, če presežem posamezni prag?

Člen 4(2) zagotavlja stabilnost in varnost tistim podjetjem, ki so blizu zgornjim mejam in tvegajo, da jih bodo začasno presegla v izjemnem letu in/ali na nestabilnem trgu. Če podjetje torej preseže zgornjo mejo v smislu števila zaposlenih ali financ v referenčnem letu, to ne bo vplivalo na njegov položaj, prav tako pa bo ohranilo status MSP, s katerim je začelo obračunsko leto. Status MSP pa bo izgubilo, če bo v dveh zaporednih obračunskih obdobjih preseglo zgornji meji.

Obratno pa lahko podjetje pridobi status MSP, če je bilo prej veliko podjetje, nato pa je dve zaporedni obračunski obdobji padlo pod zgornji meji.

Primer št.	N (referenčno leto) (*)	N-1	N-2	Status MSP
1	MSP	ni MSP	ni MSP	ni MSP
2	MSP	MSP	ni MSP	MSP
3	MSP	MSP	MSP	MSP
4	MSP	ni MSP	MSP	MSP
5	ni MSP	MSP	MSP	MSP
6	ni MSP	ni MSP	MSP	ni MSP
7	ni MSP	MSP	ni MSP	ni MSP
8	ni MSP	ni MSP	ni MSP	ni MSP

(*) Zadnje revidirano obračunsko obdobje.

Slika 3: Prikaz posebnega pravila

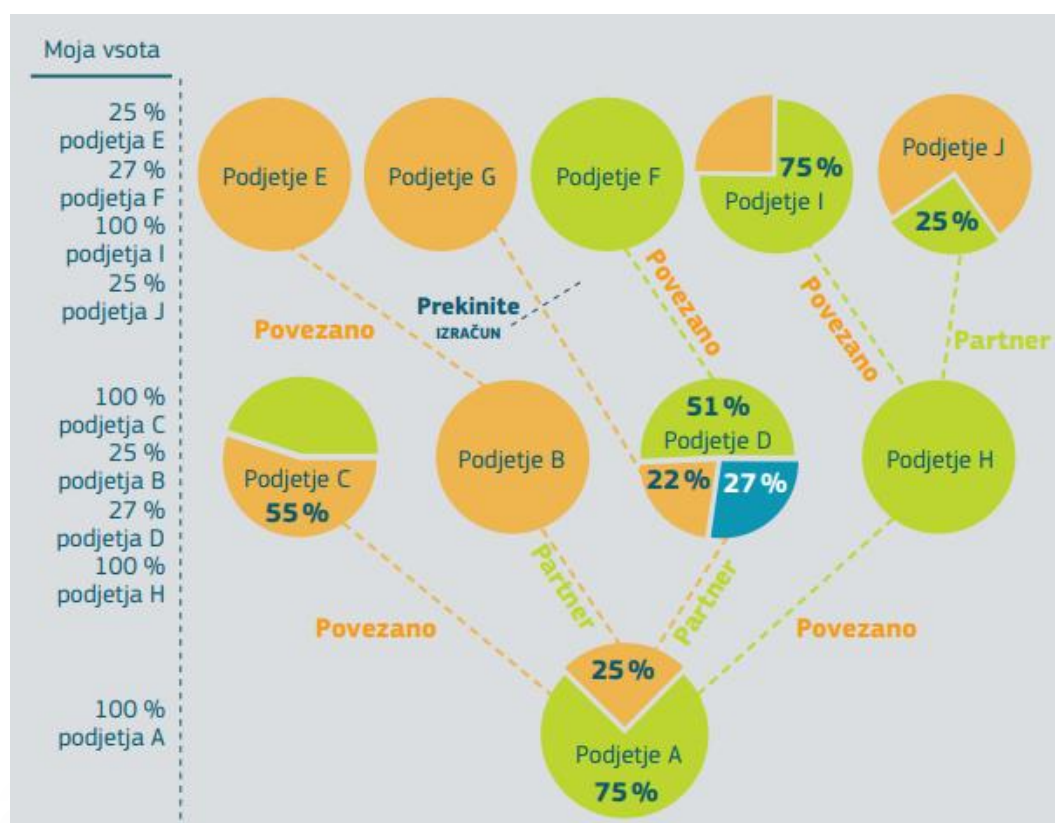
6. Katere podatke torej upoštevati pri izračunu pragov, kadar gre za kompleksno lastniško strukturo?

Ne glede na to, ali podjetje pripravi konsolidirane računovodske izkaze ali ne, obvezni podatki, ki jih je treba upoštevati, vključujejo podatke o:

- vsaki partnerski družbi podjetja, zajetega v oceni statusa MSP,
- vsaki družbi, povezani s podjetjem, zajetim v oceni statusa MSP,
- vsaki družbi, povezani s katerikoli partnerskim podjetjem zadevnega partnerja,
- vsaki družbi, povezani s katerokoli družbo, ki je povezana s podjetjem, zajetim v oceni statusa MSP,
- vsakemu partnerju katere koli družbe, ki je povezana s podjetjem, zajetim v oceni statusa MSP.

Ne upoštevajo se podatki partnerja partnerskega podjetja.

Upošteva se prvi in drugi nivo povezav (glej sliko 4).



Slika 4: Prikaz večnivojskih povezav in upoštevanja v izračunu pragov

Pripravila: Tjaša Perković

Datum: 24.2.2026, sprejeto na 9. seji kolegija direktorja dne 10.3.2026

Up date: /

Verzija: 1.0

Priloga 1 – Podrobna razlaga za **opredelitev velikosti kmeta** na osnovi osnovnih merilih in pragov

Kmetije se lahko štejejo kot podjetja, če opravljajo gospodarsko dejavnost, kar pomeni, da jih lahko povsem enakovredno vključimo v navodila za določanje velikosti podjetja (MSP).

1. korak – Ali sem podjetje?

K podjetjem se štejejo tudi kmetijska gospodarstva / kmetije, kmetje – fizične osebe, družinske kmetije in kmetije, registrirane kot dopolnilna dejavnost na kmetiji, če izvajajo gospodarsko dejavnost, kot npr.:

- prodaja mleka, mesa, pridelkov, sadja, zelišč, vina, sadik,
- opravljanje turističnih/kmečkih dejavnosti,
- predelava kmetijskih pridelkov,
- storitve s kmetijsko mehanizacijo.

To izhaja iz tega, da je podjetje vsak subjekt, ki redno opravlja gospodarsko dejavnost (npr. prodaja blaga ali storitev na trgu).

Praktična razlaga:

Kmetija je podjetje, če ima prihodke iz prodaje (ne glede na pravno obliko ali registracijo).

2. korak – Izračun števila zaposlenih

Pri kmetih se v LDE vključijo:

- nosilec kmetije,
- družinski člani, ki delajo na kmetiji (če prejemajo plačilo ali koristijo finančne ugodnosti),
- sezonski delavci (sorazmerno),
- zaposleni s pogodbami.

Se ne vključijo: pripravniki, študenti, osebe na porodniškem/ starševskem dopustu.

Praktična razlaga:

Pri izračunu vključiš PDM in sezonske delavce in/ ali zaposlene na kmetiji. Ker so to letne delovne enote, se sezonskega delavca, ki na kmetiji dela 3 mesece, upošteva ko 0,25 LDE (delal je ¼ leta).

3. korak – Uporabi finančne pragove

Prihodki kmetije = letni promet, izračunan iz:

- prodaje kmetijskih pridelkov,
- prihodkov iz dopolnilnih dejavnosti,
- prihodkov iz storitev.

Subvencije se po EU praviloma ne štejejo v promet, saj ne predstavljajo plačila na trgu. Tudi DDV se ne šteje v promet. Tudi osebni dohodki se ne štejejo.

Pod bilančno vsoto = sredstva se pri kmetiji šteje:

- zemljišča in kmetijske površine,
- hlevi, objekti, vinogradi, nasadi,
- traktorji, mehanizacija, stroji,
- zaloge krme, semen, vina ipd.,
- terjatve do kupcev,
- denarna sredstva.

4. korak – Preveri partnerstva in povezave

Povezave se lahko pojavijo, če:

- je kmetija last več članov, ki imajo solastništvo v drugih podjetjih ali kmetijah,
- so v podjetje vključene zadruge ali odkupne organizacije (po navadi niso partnerske/povezane, razen pri kapitalskih deležih).

Dejanske podatke za LDE, letni promet in bilančno vsoto pridobimo od kmetij, ki vodijo vsaj dvostavno knjigovodstvo. Pri veliko kmetijah pa vodijo enostavno ali celo le evidenčno knjigovodstvo. Takrat lahko za letni promet upoštevamo standardni prihodek iz Registra kmetijskih gospodarstev, bilančno vsoto pa pripravljaletec vloge oceni.

Priloga 2- Preverjanje povezanosti preko ene ali več fizičnih oseb

Pri določanju statusa MSP je povezava prek ene ali več fizičnih oseb (posameznikov) pomembna takrat, ko te osebe delujejo skupaj in preko lastništva ali nadzora povezujejo podjetja, ki so dejavna na **istih ali sosednjih trgih**.

V nadaljevanju je pojasnjeno, kaj se v tem okviru šteje za skupni trg in vertikalno vrednostno verigo:

1. Skupni (upoštevni) trg

Viri opredeljujejo upoštevni trg na podlagi zamenljivosti izdelkov ali storitev z vidika potrošnika:

- **Zamenljivost:** Skupni trg obsega vse tiste proizvode in/ali storitve, ki jih potrošnik smatra za **zamenljive ali nadomestljive**.
- **Merila presoje:** Ta zamenljivost se presoja glede na tri glavne dejavnike: **lastnosti** proizvodov, njihovo **ceno** in **namen uporabe**. Če dve podjetji, ki sta v lasti istih fizičnih oseb, ponujata izdelke, ki jih kupci vidijo kot alternative drug drugemu, se šteje, da delujeta na skupnem trgu.

Pojasnilo: Viri opredeljujejo upoštevni trg na podlagi **zamenljivosti** izdelkov ali storitev z vidika potrošnika. Za skupni trg gre, če potrošnik izdelke šteje za nadomestljive glede na:

- **Lastnosti proizvodov:** Ali imajo podobne tehnične in fizične značilnosti?
- **Ceno:** Ali so cenovno primerljivi?
- **Namen uporabe:** Ali služijo istemu končnemu cilju?

2. Sosednji trg in vertikalna vrednostna veriga

Sosednji trgi so tesno povezani s skupnim trgom in vključujejo tako horizontalne kot vertikalne povezave:

- **Dopolnjevanje izdelkov:** To so trgi, na katerih se proizvodi medsebojno dopolnjujejo ali spadajo v paleto proizvodov, ki jih običajno kupuje ista skupina kupcev za isto končno uporabo.
- **Vertikalna vrednostna veriga:** Viri izrecno navajajo, da sosednji trg vključuje trge, ki se nahajajo **vertikalno od zadevnega trga**. V kontekstu vrednostne verige to pomeni razmerja med podjetji, ki so neposredno **višje ali nižje v prodajni verigi** (npr. razmerje med dobaviteljem surovin in proizvajalcem končnih izdelkov).

Pojasnilo: Sosednji trgi so trgi, ki so tesno povezani z osnovnim trgom podjetja. Vključujejo:

- **Horizontalno sosednost:** Trgi, kjer se izdelki dopolnjujejo ali jih kupuje ista skupina kupcev za isto končno uporabo.
- **Vertikalno vrednostno verigo:** Viri izrecno določajo, da sosednji trg vključuje tudi **vertikalna razmerja**. To pomeni trge, ki se v prodajni verigi nahajajo neposredno nad ali pod zadevnim trgom (npr. razmerje med proizvajalcem surovin in proizvajalcem končnih izdelkov)

Ključni pogoji za povezavo prek fizičnih oseb:

- **Skupno delovanje:** Za fizične osebe se šteje, da delujejo skupaj, če so med njimi **družinske vezi** (partnerji, otroci, starši) ali če se dogovorijo, da bodo usklajeno vplivale na poslovne odločitve podjetij.
- **Gospodarska odvisnost:** Če podjetja v lasti teh oseb delujejo na istih ali sosednjih trgih (vključno z vertikalno verigo), se štejejo za **povezana podjetja**.

Zaključek: Če podjetja v lasti istih fizičnih oseb delujejo v takšnih vertikalnih ali horizontalnih razmerjih, se pri ugotavljanju statusa MSP njihovi podatki **seštejejo 100-odstotno**.

Ste MSP?

Vodnik za opredelitev mikro, malih in srednje velikih podjetij

Pojasniti ključna merila in postopek za določitev statusa MSP, ki podjetjem omogoča dostop do evropske podpore in sredstev. Smernice Evropske komisije določajo enotna pravila za opredelitev MSP na notranjem trgu EU.

Merila in pragovi za kategorizacijo

Kategorija podjetja	Št. zaposlenih (LDE)	Letni promet	Letna bilančna vsota
 Srednje veliko	< 250	≤ 50 mio €	≤ 43 mio €
 Malo	< 50	≤ 10 mio €	≤ 10 mio €
 Mikro	< 10	≤ 2 mio €	≤ 2 mio €



Število zaposlenih je obvezno merilo

Podjetje se šteje za MSP le, če zaposluje manj kot 250 oseb.



Izbira med prometom in bilančno vsoto

Poleg števila zaposlenih mora podjetje izpolnjevati le eno od dveh finančnih meril.



Stabilnost statusa (pravilo dveh let)

Status se spremeni le, če podjetje pragove preseže sli pade pod njih dve zaporedni leti.

Vpliv lastniške strukture na izračun



Samostojna podjetja (Delež < 25 %)

Podjetje uporabi le svoje podatke; nima znatnih deležev v drugih podjetjih.

Partnerska podjetja (Delež 25–50 %)

K svojim podatkom prištejejo sorazmerni delež podatkov partnerja (npr. 30 % lastništva = 30 % prometa).



Povezana podjetja (Delež > 50 %)

K svojim podatkom morajo prišteti 100 % podatkov vseh povezanih podjetij (običajno hčerinska podjetja).

UDELEŽBA JAVNIH ORGANOV IN PARTNERJEV PRI DOLOČANJU STATUSA MSP

Pojasnitev kompleksnih pravil o tem, kako lastništvo javnih organov in specifičnih vlagateljev vpliva na status malega ali srednje velikega podjetja (MSP).

SPLOŠNO PRAVILO



Podjetje **NI** MSP, če **JAVNI ORGANI** neposredno ali posredno nadzorujejo **25 %** ali več njegovega kapitala ali glasovalnih pravic.

RAZLOG

Preprečevanje neupravičenih finančnih prednosti, ki bi lahko izkrivljale konkurenco.

IZJEME: VLAGATELJI S PRAGOM DO 50 %

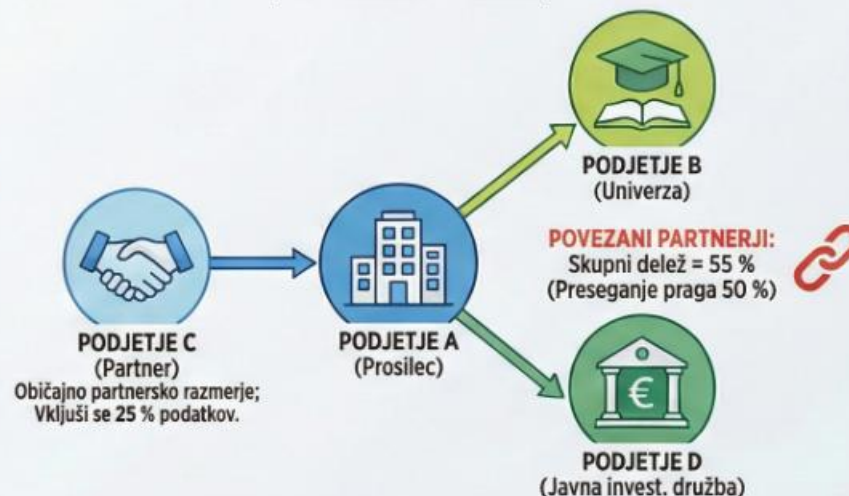


Podjetje ostane **"SAMOSTOJNO"** (brez upoštevanja podatkov vlagateljev), če imajo delež med **25 %** in **50 %** naslednji vlagatelji, pod pogojem, da **NISO** med seboj povezani.

- JAVNE INVESTICIJSKE DRUŽBE**
- DRUŽBE TVEGANAGA KAPITALA**
- POSLOVNI ANGELI** naložba < 1,25 mio EUR
- UNIVERZE IN NEPROFITNI RAZISKOVALNI CENTRI**
- INSTITUCIONALNI VLAGATELJI**
- MALI LOKALNI ORGANI** < 5.000 prebivalcev, < 10 mio EUR proračun

POGOJ:
Vlagatelji **NE** SMEJO BITI **POVEZANI** s podjetjem ali med seboj.

VIZUALNA RAZLAGA: PRIMER 5 (POVEZANI PARTNERJI)



POSLEDICA POVEZAVE

Ker sta B in D povezana in skupaj presegata prag 50 %, se v izračun za Podjetje A vključi **100 % NJUNIH PODATKOV** (zaposleni, promet). Status MSP se takoj izgubi, če so povezani partnerji javni organi.

VIR PODATKOV	ODSTOTEK VKLJUČITVE	RAZLOG
Podjetje A	100 %	Podjetje prosilec
Podjetje B (Univerza)	100 %	Povezano z D in skupaj presegata 50 %
Podjetje D (Javna invest. družba)	100 %	Povezano z B in skupaj presegata 50 %
Podjetje C (Partner)	25 %	Običajno partnersko razmerje

KLJUČNO SPOZNAVJE: Natančna analiza lastniške strukture, vključno z morebitnimi povezavami med vlagatelji, je ključnega pomena za pravilno določitev statusa MSP in upravičenosti do pomoči EU.